kitsaste kallaste vahel ja soema solgivee juurdevool kanalisatsioonist. Üldse hoiab aga Tartu maakonnas jää veekogusid õige kaua oma all: keskmiselt tervelt 5 kuud.

Keskmine tuule kiirus Tartus on 3.4 m sek.

Veel mõnesuguseid kliimaliselt tähtsaid andmeid leidub järgmises kokkuvõtlikus tabelis.

Tartu	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	aasta
Auramine mm . .	4	5	12	29	57	64	60	46	30	17	9	5	340
relatiivne niiskus %	90	88	84	76	68	67	73	79	83	87	90	91	81
pilvitus 10-astmikus	8	7	7	6	6	6	6	6	7	7	9	8	7
udupäevade arv .	3	2	3	2	0	1	1	2	4	5	4	4	31
äikesepäevade arv .	—	—	—	—	2	3	5	3	1	—	—	—	14
rahepäevade arv .	—	—	—	0.5	1	0.5	0.4	0.2	0.3	0.2	—	—	3
päikesepaiste tundides	33	53	129	185	260	272	280	200	150	86	25	19	1692
päikesekiirte soojusehulk ühe horisontaalse ruutsentimeetri peale suurtes kalorites	0.08	0.37	2.2	5.9	11.7	14.1	13.8	7.5	3.5	0.9	0.09	0.03	60

Veed. Tartumaa jõed kuuluvad kõik Peipsi järve vesikonda (6. joon.). Madalad kõrgendikud, mis veelahkmeid moodustavad, lahutavad seda üksikuiks vähemaiks osadeks. P.-Tartumaa veelahe lõikab selle peaasjalikult kaheks — Peipsi ranniku ja Emajõe vesikonnaks. Veelahkme väheldane kõrgus ei soodusta jõestiku kujunemist, vaid pigemini soode ja järvede tekkimist, mis P.-Tartumaal õige laialdase ala oma alla võtavad. Lõuna-Tartumaa veelahe läheb väljastpoolt administratiivpiiri, ainult Nõo kihelkonnas maakonna sisse keerates. Suhteliste kõrguste suurem erinemine on tinginud ka siin tihedama jõestiku. L.-Tartumaa jõed kuuluvad kõik Emajõe süsteemi.

Suur Emajõgi algab Virtsjärve kirdenurgast ja voolab risti läbi maakonna Peipsini (pikkus otsejoones umb. 67 km, jõge mööda 117 km). Virtsjärvest Laevani voolab jõgi üldiselt idasihis, pöörab sealt kirdesse, muudab aga Kärkna all sihi kagusse, läheb ses suunas Tartu alt läbi kuni Haaslavani, kust võtab idakirde suuna. Virtsjärvest välja voolamisel on jõesängi laius 57.6 m (süg. 3.5 m), ahendub kuni Pede jõe suuni, kus omandab minimaalse laiuse — 21.3 m (süg. 3.9 m). Allapoole laieneb jõgi kuni Jänese kõrtsini, kus laius 64.0 m (süg. 1.8 m), Tartu kohal tekib jälle väike ahendus, kuid edasi kasvab jõesängi laius järjest, kuni jõesuus paisub maksimaalse laiuseni — 92.4 m. Suurem sügavus on Kalli lisajõe suus — 9.6 m ja madalam koht Kärevere all 1.4 m. Oma suuremate ja vähemate lisajõgedega haarab ta umbes 4700 km²-lise sademete-ala. Arvame siia juurde veel Virtsjärve sademete-ala (3400 km²), siis leiame, et Emajõgi juhib vee umbes 8100 km² alalt Peipsi järve. Alljärgnev tabel[1])

[1]) Võetud Mühlen, L. v. z.: Zur Geologie und Hydrologie des Virtsjärv-Sees, lhk. 19.